

26 OKT. 1992

Tilsynsrådet for Fyns Amt
Slottet, indgang A,
5000 Odense C

2. kommunekontor
1992/1130/420-1
gl/

2. Kulturministeriet

I skrivelse af 22. september 1992 (j.nr. 1992/1951/3) med bilag har Tilsynsrådet for Fyns Amt anmodet Indenrigsministeriet om en vejledende udtalelse om, hvorvidt kommunal støtte til etablering af en folkehøjskole, hvortil der ikke kan ydes statstilskud, overskrider grænserne for, hvad en kommune lovligt kan støtte efter det gældende opgavefordelingsprincip inden for undervisningsområdet.

Baggrunden for tilsynsrådets henvendelse er, at Assens Kommune i skrivelse af 9. september 1992 til tilsynsrådet har oplyst, at kommunalbestyrelsen har besluttet at afhænde en del af Helnæs Skole til Højskolen på Helnæs a.m.b.a. Salgsprisen, der er fastsat til 495.000 kr., skal berigtiges dels ved, at højskolen betaler 250.000 kr. til Assens Kommune dels ved, at kommunen erhverver andele i Højskolen på Helnæs a.m.b.a. for 245.000 kr. Kommunen har anmodet tilsynsrådet om en udtalelse om, hvorvidt kommunen lovligt kan erhverve de omhandlede andele.

Indenrigsministeriet skal i den anledning generelt udtale følgende:

Kulturministeriet har over for Indenrigsministeriet oplyst, at der i den lovgivning, der henhører under Kulturministeriet, hverken er hjemmel til eller noget til hinder for kommunal støtte til eller kommunalt engagement i en institution, der uden at være omfattet af lov nr. 259 af 4. juni 1970 om folkehøjskoler,

landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler, som senest ændret ved lov nr. 387 af 20. maj 1992, driver højskolevirksomhed.

Det er Indenrigsministeriets opfattelse, at en kommune - i det omfang spørgsmålet ikke er reguleret i skreven ret - kan yde tilskud til etablering af en undervisningsinstitution, herunder en folkehøjskolelignende institution, i kommunen, såfremt uddannelsesinstitutionens aktiviteter knytter sig til løsningen af kommunale opgaver af f.eks. undervisningsmæssig eller kulturel art, og såfremt der i øvrigt er en interesse for kommunen i den pågældende undervisningsinstitution, f.eks. fordi institutionen benyttes af borgere med bopæl i kommunen.

Det er endvidere en betingelse, at der er et rimeligt forhold mellem størrelsen af det kommunale tilskud og den kommunale interesse, der begrundes, at tilskuddet ydes. Det må desuden kræves, at den pågældende undervisningsinstitution ikke er etableret med erhvervsøkonomisk formål, samt at adgangen til institutionen er reguleret af kriterier, som er saglige i forhold til aktiviteterne.

Der er efter Indenrigsministeriets opfattelse ikke noget til hinder for, at anlægstilskuddet ydes i form af ansvarlig kapital i en privat selskabsdannelse, der driver uddannelsesinstitutionen.

Hvis der til kapitaltilskuddet er knyttet en mulighed for kommunen for at deltage - direkte eller indirekte - i ledelsen af den pågældende institution, vil det endvidere være en betingelse, at uddannelsesinstitutionen udelukkende varetager opgaver, som en kommune selv kunne udføre. En kommune vil eksempelvis ikke kunne deltage i ledelsen af en institution, der driver sin virksomhed på et bestemt politisk eller religiøst grundlag, eller som blandt sine aktiviteter tillige har aktiviteter, der drives i erhvervsøkonomisk øjemed.

En kommune vil endelig ikke lovligt kunne opnå bestemmende indflydelse på opgavevaretagelsen i institutionen, idet dette ville stride mod den kommunale styrelseslovs § 2, stk. 1, jf. nærmere

den kommenterede lov om kommunernes styrelse ved Espersen m.fl.,
1991, side 40.

Indenrigsministeriet har ikke med ovenstående udtalelse taget
stilling til, hvorvidt Assens Kommune kan være medejer af Helnæs
Højskole a.m.b.a., idet den konkrete sag henhører under til-
synsrådet.

Tilsynsrådets sagsakter vedlægges.

Kulturministeriet har modtaget kopi af denne skrivelse.

Med venlig hilsen

Grethe Lønsbo

2) Hvilket herved meddeles. Der henvises til telefonsamtale med
kontorchef Ulla Kjær.

Med venlig hilsen

Jens Michael Bertram